

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
КАФЕДРА МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

СИЛАБУС

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ КУЛЬТУРИ

Освітній рівень	Другий (магістерський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Освітньо-професійна програма	Менеджмент соціокультурних проєктів
Спеціальність	028 Менеджмент соціокультурної діяльності

Харків, 2024

Силабус склав:

Щербань А., докт. культурології, доцент, завідувач кафедри музейно-туристичної діяльності

Мова навчання – українська.

Силабус затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від 15 серпня 2024 р

Завідувач кафедри менеджменту культури

та соціальних технологій Геннадій АФЕНЧЕНКО

Силабус затверджено на засіданні ради факультету культурології

та соціальних комунікацій

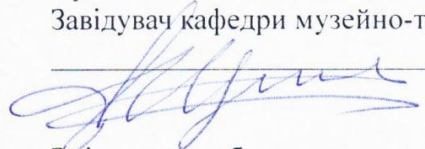
Протокол № 1 від 26.08.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

Зміни до силабусу затверджені на засіданні кафедри

Протокол № 10 від 20 листопада 2024 р.

Завідувач кафедри музейно-туристичної діяльності

 Анатолій ЩЕРБАНЬ

Зміни до силабусу затверджені на засіданні ради факультету культурології

та соціальних комунікацій

Протокол № 6 від 21.11.24

Голова ради факультету Наталя КОРЖИК

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Актуальні проблеми менеджменту культури
Викладач (- і)	Щербань Анатолій Леонідович
Профіль викладача (- ів)	@xdak.ukr.education
Контактний телефон та е-мейл	0669350246, kozaks_1978@ukr.net
Інформація про консультації	Формат консультацій: онлайн-консультації в гугл-класі курсу, через фб-меседжер, Telegram, WhatsApp та спілкування телефоном
Логіка вивчення курсу	Викладається разом з дисциплінами «Культурні індустрії», «Методи соціальних досліджень»

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Сфера культури – одна з тих, які динамічно розвиваються, впливають на соціальні процеси, політичне життя та навіть економіку. Ця обставина вимагає від сучасного менеджера сфери культури особливих компетентностей та професіоналізму в управлінській діяльності та знань загальних культурних процесів у глобальному масштабі та на локальних ринках, що базуються на розумінні їх динаміки та закономірностей трансформування. Вивчення дисципліни передбачає теоретичну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти з освоєння знань щодо особливостей сфери культури та технологій менеджменту, організаційно-економічних умов менеджменту в сфері культури, залучення та акумуляцію засобів з різних джерел, планування та контролю в сфері культури та особливостей продукту культури та маркетингу.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Мета навчальної дисципліни: надання студентам ґрунтовних знань та практичних навичок щодо вивчення та вирішення актуальних проблем менеджменту культури.

4. КОМПЕТЕНТНОСТІ

ЗК2.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК3.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК4.Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ФК1. Здатність визначати напрями досліджень для розвитку соціокультурної діяльності.
ФК2.Здатність до практичної адаптації науково-обґрунтованих соціокультурних практик в їх глобальному, глокальному і локальному вимірах.
СК5.Здатність організовувати та реалізовувати науково-дослідні, науково-виробничі, соціокультурні проекти.
СК8.Здатність застосовувати креативні технології на практиці.

5. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР1. Відшукувати, аналізувати та оцінювати інформацію, необхідну для постановки і вирішення як професійних завдань так і особистісного розвитку.
 ПР5. Використовувати міждисциплінарний підхід до вирішення складних задач і проблем соціокультурної діяльності.
 ПР7. Розуміти і застосовувати сучасні світові соціокультурні практики.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	<i>Вибіркова , професійна компонента ОПП</i>
Формат курсу	<i>Денна форма навчання, 1 семестр</i>
Обсяг курсу	<i>Зазначте за навчальним планом</i> Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Тижневих годин для денної форми навчання - 2 аудиторних – 30 самостійної роботи студента – 60
Технічне і програмне забезпечення	<i>Комп'ютер, мультимедійне обладнання</i>
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи Види: лекція, практичне заняття, консультація. Методи: Пояснювально-ілюстративний: лекція, презентація Репродуктивний: пояснення, діалогічна розповідь Проблемного викладення: лекція-візуалізація, практичне заняття у формі навчального тренінгу Частково-пошуковий: інтерактивні вправи, проблемна доповідь Дослідницький (проектно-орієнтований): аналіз та презентація соціокультурного проекту на основі прикладних культурологічних досліджень
Поточний контроль	Фронтальна бесіда, підсумкове опитування, реферат, презентація, проведення практичного заняття
Підсумковий контроль	<i>Залік</i>
Політика курсу	<i>Обов'язковими умовами опанування навчальної дисципліни є:</i> Систематичне виконання усіх поставлених завдань; Дисциплінарні та організаційні вимоги (політика щодо відвідування, використання електронних пристроїв під час занять, їжі та напоїв тощо); Дедлайни, запізнені завдання, пропущені завдання (лікарняні, академічна мобільність та ін.); Дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); Дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної

	<p>доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); Запобігання / протидія булінгу (цькуванню) — («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf) Невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf) Відпрацювання пропущених занять на основі самостійної роботи з наданням відповідних результатів за встановленими формами виконання. На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даного освітнього компоненту, або в процесі його опанування. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні у разі опанування частини навчальної дисципліни відбувається за рішенням провідного викладача. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо</p>
--	---

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс 1 Семестр 1 Кількість годин у семестрі 90 Тема	Кількість годин, відведених на				Прим .
	лекції	практичн і заняття	семінарськ і заняття	самостійн у роботу	
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Особливості сфери культури та технології менеджменту					
Тема 1. Сфера культури та технології менеджменту	4		2	7,5	
Тема 2. Організаційно-економічні умови менеджменту в сфері культури	2		1	7,5	
Тема 3. Технологія планування в сфері культури	2		1	7,5	
Тема 4. Звітність та контроль	2		1	7,5	
<i>Разом по першому розділу, годин:</i>	10		5	30	
Розділ 2. Комунікаційні складові менеджменту культури					
Тема 5. Залучення та акумулювання засобів з різних джерел	4		2	7,5	
Тема 6. Маркетингова діяльність в сфері культури	2		1	7,5	
Тема 7. Проблеми управління персоналом в сфері культури	2		1	7,5	
Тема 8. Культура менеджменту та культура організації як система	2		1	7,5	
<i>Разом по другому розділу, годин:</i>	10		5	30	
<i>Разом за дисципліною</i>	20		10	60	

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Письмова відповідь на питання до теми - 6

Доповідь під час семінару — 1-3;

Виконання практичного завдання до 5 балів

Зарахування результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти – за рішенням кафедри на основі заяви здобувача та наданих даних (до 10% загальної кількості балів, відведених на поточний контроль)

Звіт про виконання самостійної роботи (реферат, есе тощо) – 5-7 балів
 Підсумковий контроль (іспит) – до 40 балів

Схема нарахування балів, які отримують студенти

Розділ 1			Розділ 2					Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
14	12	12	12	14	12	12	12	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА	Хід виконання роботи	Рекомендована література	Кількість балів, які може отримати здобувач
Тема 1: Сфера культури та технології менеджменту	З'ясувати сутність технологій менеджменту в сфері культури. Питання: 1. Особливості менеджменту в сфері культури. 2. Еволюція цінностей управління в умовах неіндустріальної парадигми розвитку. 3. Компетентності сучасного менеджера в сфері культури. 4. Сучасні технології менеджменту.	2, 3, 5, 9Д, 10Д	5

Тема 2: Організаційно-економічні умови менеджменту в сфері культури	Визначити специфіку організаційно-економічних умов менеджменту в сфері культури. З'ясувати питання 1. Державне регулювання в сфері української культури. 2. Недержавна підтримка соціально-культурної сфери. 3. Структури управління організацій в сфері української культури. 4. Проектування організаційної структури менеджменту в сфері культури	1-4, 2Д, 6Д	5
Тема 3: Технологія планування в сфері культури	Набути навички щодо планування в сфері культури, закріпити знання про технології планування. З'ясувати питання: 1. Мета і функції планування, вимоги до послідовності виконання робіт з планування. 2. Види планів в сфері культури. 3. Організація планової діяльності в сфері культури, методи планування. 4. Сутність, завдання та види календарних планів.	1-5, 6Д, 9Д, 10Д	5
Тема 4: Звітність та контроль	Набути навички щодо звітності та контролю в сфері культури. З'ясувати питання: 1. Роль та значення обліку, звітності та контролю в сфері культури, 2. Види звітності та обліку, вимоги до їх організації в сфері культури. 3. Технологія контролю в сфері культури.	1-4, 9Д, 10Д	5
Тема 5: Залучення та акумулювання засобів з різних джерел	Узагальнити інформацію щодо особливостей залучення та акумулювання засобів для здійснення культурних проєктів. З'ясувати питання: 1. Визначення фандрайзингу. Організаційне та технічне забезпечення фандрайзингу. 2. Планування фандрайзингової компанії. 3. Інформаційне забезпечення фандрайзингу. Контакти з потенційними донорами. 4. Управління витратами: сутність, мета, принципи.	1-5, 1- 6Д	5
Тема 6: Маркетингова діяльність в сфері культури	Набути навички маркетингової діяльності в сфері культури. Питання, що розглянуті: 1. Особливості маркетингової діяльності в сфері культури. 2. Товарна політика, збутова політика, цінова політика в сфері культури 3. Комунікаційна політика в сфері культури.	1-4, 6Д, 7Д, 8Д, 11Д	5
Тема 7: Проблеми управління персоналом в сфері культури	Зрозуміти основні проблеми управління персоналом в сфері культури. З'ясувати питання: 1. Проблеми управління персоналом в сфері культури. 2. Система роботи з персоналом в сфері культури. 3. Управління спротивом персоналу в сфері культури. Стимулювання і мотивація.	1-4, 3Д, 6Д	5
Тема 8: Культура менеджменту та культура організації як система	Охарактеризувати особливості культури менеджменту та культури організації як системи. З'ясувати питання: 1. Культура менеджменту та культура організації як система. 2. Організаційна культура, управління репутацією; Корпоративна культура як бренд-інтегрований менеджмент.	1-4, 6Д, 11Д	5
Разом			40

10. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сфера культури та технології менеджменту	7,5
2	Організаційно-економічні умови менеджменту в сфері культури	7,5
3	Технологія планування в сфері культури	7,5
4	Звітність та контроль	7,5
5	Залучення та акумулювання засобів з різних джерел	7,5
6	Маркетингова діяльність в сфері культури	7,5
7	Проблеми управління персоналом в сфері культури	7,5
8	Культура менеджменту та культура організації як система	7,5
Разом		60

11. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Особливості менеджменту в сфері культури
2. Компетентності сучасного менеджера в сфері культури.
3. Сучасні технології менеджменту
4. Державне регулювання в сфері української культури
5. Недержавна підтримка соціально-культурної сфери.
6. Структури управління організацій в сфері української культури.
7. Види планів в сфері культури.
8. Організація планової діяльності в сфері культури, методи планування.
9. Роль та значення обліку, звітності та контролю в сфері культури,
10. Види звітності та обліку, вимоги до їх організації в сфері культури. Технологія контролю.
11. Визначення фандрайзингу. Організаційне та технічне забезпечення фандрайзингу.
12. Планування фандрайзингової компанії.
13. Інформаційне забезпечення фандрайзингу. Контакти з потенційними донорами.
14. Особливості маркетингової діяльності в сфері культури.

15. Товарна політика, збутова політика, цінова політика в сфері культури
16. Комунікаційна політика в сфері культури.
17. Проблеми управління персоналом в сфері культури.
18. Система роботи з персоналом в сфері культури.
19. Управління спротивом персоналу в сфері культури. Стимулювання і мотивація.
20. Культура менеджменту та культура організації як система.
21. Організаційна культура, управління репутацією. Корпоративна культура як бренд-інтегрований менеджмент.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Гагоорт Г. Менеджмент мистецтва: підприємницький стиль / Г.Гагоорт –Львів: Літопис, 2008. – 358 с.
2. Кузьмін О.Є. Основи менеджменту / О.Є. Кузьмін, О.І. Мельник. – К.: Академвидав, 2007. – 462 с.
3. Менеджмент у сфері культури: Навчальний посібник / Яроміч С.А. – Кн. 1. – Одеса: Центр практичного менеджменту культури, 2006. – 274 с.
4. Осовська Г.В. Менеджмент: підручник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – К.: Кондор, 2015. – 563 с.
5. Поплавський М.М. Менеджер культури: Підручник / М.М. Поплавський. – К.: МП «Леся». 1996. – 416 с.

Додаткова:

1. Абрамов Л.К. Азарова Т.В. Менеджмент у сфері культури. – Кіровоград: ЦПТІ, 2000. – 88 с.
2. Андрійчук В.Г. Менеджмент: прийняття рішень і ризик: навчальний посібник / В.Г. Андрійчук, Багер Леонард. – К., 1998. – 314 с.
3. Антонюк О. В Менеджмент культурно-мистецької сфери / О. В. Антонюк // Часопис Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. – 2011. – № 2. – С. 104-110.
4. Ашаренкова Н.Г. Термінологічна культура як складова професійної компетентності менеджера // Н.Г. Ашаренкова. – К.: Збірник статей НАКККіМ, 2013. – С. – 32-38.
5. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум / О.В. Баєва, Н.І. Новальська, Л.О. Згалат-Лозинська. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 524 с.
6. Безгін Г. Актуальні питання підготовки фахівців з мистецького менеджменту / О. Безгін, Г. Бернадська // Мистецтвознавство України. – 2013. – Вип. 13. – С. 133-138.
7. Гірняк О.М. Менеджмент: теоретичні основи і практикум / О. Гірняк, П.П. Лазановський. – К.: Магнолія-плюс, 2003. – 336 с.
8. Зеленська Л. М., Романова А. О. Івент-менеджмент: словник довідник організатора заходів. – Київ: НАКККіМ, 2015. – 84 с.
9. Рудьєв В.А. Менеджмент: навчальний посібник / В.А. Рудьєв, С.О. Гуткевич. – Київ: Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
10. Сердюк О. Д. Теорія та практика менеджменту : Навчальний посібник / О.Д. Сердюк. – К.: Професіонал, 2009. – 432 с.
11. Стадник В.В. Менеджмент / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – К.: Академвидав, 2007. – 471 с.
12. Сучасний менеджмент у питаннях і відповідях. Навчальний посібник / за заг. ред.

Балашова А.М., Мошека Г.Є. – К.: Алерта, 2018. – 620 с.

13. Тарнавська Н.П. Менеджмент: теорія та практика: підручник для вузів. / Н.П. Тарнавська, Р.М. Пушкар, Тернопіль: Карт-бланш, 2008. – 490 с.

14. Хміль Ф. І. Основи менеджменту: підручник / Ф.І. Хміль. – Київ: Академвидав, 2007. – 576 с.

15. Яцура В.В. Менеджмент: навчальний посібник / В.В. Яцура, О.П. Жук. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. – 443 с.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

2. Львівська національна наукова бібліотека України імені В.Стефаника [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua>

3. Верховна Рада України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>

4. Кабінет Міністрів України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>

5. Міністерство культури України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://mincult.kmu.gov.ua>

6. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

7. ДУ «Інститут економіки і прогнозування НАН України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ief.org.ua>

8. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І.Долішнього НАН України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ird.gov.ua>

9. Асоціація культурних індустрій. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://culture.in.ua>

10. Український портал менеджменту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://management.com.ua>